

با نمایندگان مردم در مجلس دهم

۲۱. تربیت بدنی و ورزش

معاونت پژوهش‌های اجتماعی - فرهنگی
دفتر: مطالعات فرهنگی

کد موضوعی: ۲۷۰
شماره مسلسل: ۱۴۸۷۲
خردادماه ۱۳۹۵

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۱	بیان مفاهیم ورزشی
۴	دستگاه‌ها و نهادهای مهم مرتبط با ورزش کشور
۱۰	قوانین مهم مربوط به تربیت بدنی و ورزش کشور
۱۵	بررسی وضعیت موجود بخش تربیت بدنی و ورزش
۱۸	چالش‌ها و مشکلات حوزه تربیت بدنی و ورزش
۲۱	منابع و مأخذ

با نمایندگان مردم در مجلس دهم ۲۱. تربیت بدنی و ورزش

مقدمه

ورزش ابزاری منحصر به فرد و ارزشمند برای توسعه پایدار، ابزار ارتقای صلح، فرهنگ، اقتصاد و آموزش می‌باشد. امروزه، ورزش بخش جدایی‌ناپذیر جامعه و زندگی روزمره و یکی از ارکان اقتدار هر کشوری است. میلیاردها انسان در دنیا ورزش می‌کنند تا سالم و تندرست باشند. در جوامع پیشرفته، این تفکر رواج یافته است که سلامتی بزرگترین سرمایه وجودی فرد و جامعه است و ورزش وسیله‌ای است که می‌تواند این سرمایه را حفظ کند و نیز ارتقا دهد. اهمیت ورزش به‌عنوان بخش مکمل زندگی می‌تواند در تمامی دوران زندگی برای همه اقشار جامعه موجب بهبود سلامت نفس، تندرستی، نشاط و شادابی، ساخت و حفظ استخوان‌ها، عضلات و مفاصل، کنترل وزن و تقویت حافظه و یادگیری شود. همچنین به کمک ورزش می‌توان به توسعه اقتصادی، افزایش نرخ بهره‌وری، ایجاد اشتغال برای جوانان علاقه‌مند و کسب دست یافت. از سوی دیگر، هزاران انسان ورزش می‌کنند تا در مسابقات سطح بالا رقابت کنند و پرچم کشور خود را به اهتزاز درآورند. کسب عنوان در رویدادهای ورزشی بزرگ و بین‌المللی که در کانون توجه بسیاری از کشورها قرار دارد، می‌تواند شرایط اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی یک جامعه را تحت تأثیر قرار دهد، لذا بسیاری از کشورها با برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری زمینه حضور موفق در رقابت‌های بزرگ را مهیا می‌کنند تا با سربلندی و احساس غرور، هویت و شخصیت ویژه‌ای به کشور خود بخشند. بنابراین، حمایت، هدایت و برنامه‌ریزی مفید و مؤثر از ارزش‌های مثبت در ورزش از سوی دولت و سایر نهادهای دولتی و حاکمیتی نیازی ضروری و دائمی است.

بیان مفاهیم ورزشی

براساس یک مدل فراگیر مدیریت ورزشی، حوزه تربیت بدنی و ورزش به چهار سطح ورزش آموزشی - تربیتی (دانش‌آموزی یا ورزش مدارس)، ورزش همگانی، ورزش قهرمانی و ورزش حرفه‌ای تقسیم می‌شود.

۱. ورزش حرفه‌ای

ورزش حرفه‌ای به فعالیت‌های ورزشی سازمان‌یافته‌ای گفته می‌شود که به‌صورت هدفمند و به‌منظور کسب درآمد برای تقویت و توسعه ارزش‌های اقتصادی و اجتماعی انجام می‌شوند.

باشگاه‌های ورزشی جدای از انجام فعالیت‌های صرفاً ورزشی به‌عنوان مولد و پایگاه اصلی ورزش حرفه‌ای در قالب سازمان یا بنگاه‌های اقتصادی به‌منظور سودآوری مالی و شهرت اجتماعی فعالیت می‌کنند. پخش تلویزیونی، فروش بلیت و فعالیت‌های تجاری (فروش محصولات، تبلیغات و نقل و انتقال بازیکنان) از مهمترین و رایج‌ترین روش‌های تأمین منابع مالی و کسب درآمد برای سازمان مجری برگزاری مسابقات و باشگاه‌ها می‌باشد. از آنجا که یکی از اهداف اصلی باشگاه‌های ورزشی سودآوری، کسب درآمد و توسعه اقتصادی است، در کشورهای توسعه‌یافته دنیا مالکیت و مدیریت این گونه نهادها برعهده بخش غیردولتی بوده و از مشارکت مردمی بالایی برخوردار هستند.

در حقیقت، نقش دولت‌ها در بیشتر کشورهای توسعه‌یافته جهان در امر ورزش حرفه‌ای به امور زیربنایی از قبیل ایجاد تسهیلات مالی، زمین و مجوزهای باشگاه‌داری، نظارت بر امور جاری مربوط می‌شود. با این حال، وضعیت کنونی اداره ورزش حرفه‌ای در کشور ما یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های ورزشی محسوب می‌شود؛ متولی برخی از باشگاه‌های بزرگ ورزشی دولت یا سازمان‌های وابسته به دولت هستند. هرچند، در موارد معدودی بخش خصوصی در این حوزه فعالیت کرده یا در حال فعالیت است، اما به دو دلیل اصلی مانع موفقیت این بخش شده است که عبارتند از: رقابت نابرابر با بخش دولتی و نبود شرایط لازم برای فعالیت اقتصادی و کسب درآمد. با وجود احکام و مفاد قانونی درباره واگذاری این بعد از ورزش کشور به بخش غیردولتی به‌دلایل گوناگونی این امر به مقصود نرسید. در همین رابطه، لازم به ذکر است که بند «ز» ماده (۱۱۷) قانون برنامه چهارم توسعه^۱ بر واگذاری ورزش حرفه‌ای به بخش خصوصی و غیردولتی تأکید داشت. تبصره ذیل ماده «۱۳» قانون برنامه پنجم توسعه نیز پرداخت هرگونه وجهی از محل بودجه کل کشور به هر شکل به ورزش حرفه‌ای را ممنوع کرده است. به‌علاوه، در قانون بودجه ۲۱۳۹۳ دولت موظف شد که سهام باشگاه‌های فرهنگی و ورزشی دولتی را از طریق مزایده و با رعایت قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم قانون اساسی واگذار نماید.

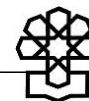
۲. ورزش قهرمانی

ورزش قهرمانی به آن دسته از فعالیت‌های سازمان‌یافته اطلاق می‌شود که با هدف رقابت در راستای کسب مدال و موفقیت ورزشی در سطح جهانی و بین‌المللی صورت می‌پذیرد. متولی

۱. تشکلهای و بخش‌های خصوصی و تعاونی و باشگاه‌های حرفه‌ای در توسعه ورزش قهرمانی و حرفه‌ای از طریق اصلاح ساختار تربیت بدنی و ورزش کشور و اعمال پشتیبانی و حمایت لازم در زمینه‌های اداری، مالی و منابع انسانی تقویت می‌شود، به‌گونه‌ای که تا پایان برنامه اهداف ذیل حاصل گردد:

- سهم بخش غیردولتی و باشگاه‌های خصوصی در توسعه ورزش قهرمانی حداقل به پنجاه درصد (۵۰٪) افزایش یابد.
- صد درصد (۱۰۰٪) فعالیت‌های اجرایی و تأمین منابع ورزش حرفه‌ای، با عاملیت بخش‌های خصوصی و تعاونی و باشگاه‌ها صورت گرفته و حمایت‌های دولتی به پشتیبانی قانونی و اداری و تسهیلاتی و کمک‌های اعتباری موردی محدود گردد.

۲. بند «ع» تبصره «۲»: در سال ۱۳۹۲ سهام باشگاه‌های فرهنگی و ورزشی دولتی از طریق مزایده و با رعایت قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهارم قانون اساسی واگذار می‌شود.

اصلی این بعد از ورزش وزارت ورزش و جوانان، فدراسیون‌های ورزشی و کمیته ملی المپیک و پارالمپیک می‌باشد. ورزش قهرمانی به‌عنوان یکی از شاخصه‌های هویت هر جامعه می‌تواند سبب افزایش غرور ملی، همدلی مردم و توسعه اجتماعی شود. به‌طور کلی، ورزش تربیتی، همگانی و حتی حرفه‌ای پایه ورزش قهرمانی هر کشوری را تشکیل می‌دهند. هر چه قدر پایه‌های این هرم از استحکام و قوای بیشتری برخوردار باشد، سرمایه‌گذاری بیشتری در این موارد انجام شود و برنامه‌ریزی مطلوبی در این سطوح صورت گیرد، خروجی آن رونق ورزش قهرمانی خواهد بود. در حقیقت، ورزش قهرمانی محصول و زاینده سه سطح دیگر ورزشی است. لذا، ضرورت دارد که عمده سرمایه‌های مادی و انسانی در پایه‌های هرم ورزش هزینه شوند و قاعده هرم ورزشی در کشور به‌گونه‌ای ساخته و پرداخته شود تا محصولی پربارتر به بار آورد. با این حال، ناگفته پیداست که هر اندازه ورزش حرفه‌ای، باشگاه‌های ورزشی حرفه‌ای یا لیگ‌های ورزشی یک کشور توسعه یابند و به مطلوبیت ورزشی و اقتصادی رسند، ورزش قهرمانی و ملی نیز به همان اندازه رشد خواهد کرد. به خوبی مشخص شده است که رشد و توسعه ورزش قهرمانی جدای از اینکه موجب وفاق و غرور ملی و میهن‌دوستی می‌شود، می‌تواند سبب ارتقای صلح و گسترش مناسبات سیاسی و اقتصادی فراملی و زمینه‌ساز تبادلات فرهنگی و اجتماعی بین ملت‌ها شود.

۳. ورزش همگانی

ورزش همگانی به آن دسته از فعالیت‌هایی گفته می‌شود که افراد با هر سن و جنسی فارغ از هر نژاد و مذهبی می‌توانند با هدف پر کردن اوقات فراغت و بهبود وضعیت تندرستی خود انجام دهند. وزارت ورزش و جوانان، فدراسیون ورزش همگانی و شهرداری‌ها مهمترین متولیان ورزش همگانی می‌باشند. این بعد از ورزش به‌عنوان ابزاری منحصر به‌فرد علاوه بر این که سهم بسزایی در ارتقای سطح سلامت جسمانی فرد و جامعه دارد، می‌تواند مانع بروز بسیاری از ناهنجاری‌های اجتماعی نیز شود. «سلامتی برای همه» هدف اصلی ورزش همگانی می‌باشد. دو عنصر اصلی برای ترویج و توسعه ورزش همگانی، توسعه زیرساخت‌ها و فضاهای ورزشی مناسب برای استفاده عموم و آگاهی‌بخشی در زمینه آثار مفید ورزش بر تندرستی می‌باشد. با توجه به اینکه ورزش همگانی از توجه رسانه‌ای و مطبوعاتی برخوردار نیست و نیز برای دولت در نگاه سطحی درآمدزا نمی‌باشد، لذا سازمان‌ها و ارگان‌های دولتی میل کمتری برای پرداختن به این بعد از ورزش دارند.

۴. ورزش دانش‌آموزی

ورزش آموزشی - تربیتی، پایه و سنگ بنای ورزش حرفه‌ای و قهرمانی هر کشوری را تشکیل می‌دهد. این سطح از ورزش با تعداد شرکت‌کنندگان زیاد، اختصاص اعتبارات هزینه‌ای و

عمرانی کم و از توجه رسانه‌ای محدودی برخوردار است. این موضوع در مقابل آن چیزی است که در ورزش حرفه‌ای و قهرمانی مشاهده می‌شود. طی سالیان اخیر، عملکرد مناسب وزارت آموزش و پرورش در زمینه جذب و به‌کارگیری نیروی انسانی متخصص ورزش فرصت خوبی را برای توسعه ورزش دانش‌آموزی فراهم کرده است، به طوری که امروزه دانش‌آموزان در همه مقاطع تحصیلی از معلم ورزش متخصص بهره می‌جویند و ورزش به‌ویژه در مقطع دبستان مورد توجه و برنامه‌ریزی خاصی قرار گرفته است. با این حال، نبود ابزار کار این نیروهای متخصص، یعنی نبود امکانات و تجهیزات ورزشی یکی از جدی‌ترین مشکلات و موانع رشد ورزش آموزشی - تربیتی به شمار می‌رود. بنابراین، نیاز امروز ورزش دانش‌آموزی نه نیروی انسانی متخصص، بلکه ابزار کار نیروی انسانی و توسعه زیرساخت‌ها و تجهیزات ورزشی مدارس است. هم‌اکنون، میزان سرانه فضای ورزشی دانش‌آموزی حدود ۲۸ سانتیمتر مربع می‌باشد و لذا عمده دانش‌آموزان کشور از حیاط مدرسه خود با کمترین تجهیزات ورزشی به گذراندن ساعت درس ورزش خود نه به‌عنوان زمانی برای آموزش، بلکه به‌عنوان ساعتی برای تفریح و بازی مشغول می‌باشند.

دستگاه‌ها و نهادهای مهم مرتبط با ورزش کشور

۱. وزارت ورزش و جوانان

وزارت ورزش و جوانان براساس مصوبه ۷۳۲۸۴/۳۳۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۱۲ مجلس شورای اسلامی از ادغام دو سازمان تربیت‌بدنی و ملی جوانان تشکیل شده است. این وزارتخانه متولی اصلی ورزش همگانی و قهرمانی و نیز توسعه زیرساخت‌ها و اماکن ورزشی کشور می‌باشد. سیاستگذاری، هدایت، نظارت، برنامه‌ریزی‌های کلان ورزشی، رشد و توسعه و تعمیم ورزش، ارتباط با دستگاه‌ها و ارگان‌های مختلف، تهیه و تصویب دستورالعمل‌های ورزشی و بخشنامه‌ها، تهیه پیش‌نویس آیین‌نامه‌ها، تهیه بودجه سالیانه، پرداخت جوایز به ورزشکاران، برگزاری مجامع فدراسیون‌ها و نظارت بر نحوه انتخابات هیئت رئیسه فدراسیون، معرفی ورزشکاران برای تسهیلات نظام‌وظیفه و برنامه‌ریزی و پیشنهاد طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی ورزشی براساس مناطق کشور، کمک به فدراسیون‌ها و هیئت‌های ورزشی، صدور مجوز باشگاه‌ها و جذب خیرین ورزشکار و حمایت از فعالیت بخش غیردولتی از جمله مهمترین وظایف وزارت ورزش و جوانان هستند. طی سال‌های پس از انقلاب اسلامی ورزش کشورمان در بعد همگانی و قهرمانی به‌ویژه در حوزه ورزش بانوان پیشرفت‌های خوبی داشته است. حضور بانوان کشورمان در رقابت‌های ورزشی برون‌مرزی با حفظ شئون اسلامی علاوه بر تقویت روحیه خودباوری آنان موجب ارتقای و ترویج فرهنگ اسلامی و نیز تبلیغ و به نمایش گذاشتن

مکنونات ایرانی - اسلامی می‌شود، لذا حمایت از این قشر در حوزه ورزش قهرمانی نیازی دائمی و همیشگی است.

از حیث اعتبارات تعلق گرفته به تربیت بدنی و ورزش کل کشور (۱۴,۲۱۱,۷۶۰ میلیون ریال «فصل ورزش و تفریحات» سال ۱۳۹۵)، لازم است ذکر شود که سهم این بخش از بودجه کل کشور کمتر از ۱ درصد است و حدود ۹,۳۷۱,۸۹۳ میلیون ریال این فصل را اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به‌خود اختصاص داده است. به‌علاوه، حدود ۷۶ درصد اعتبارات فصل «ورزش و تفریحات» به «برنامه گسترش ورزش همگانی» (۱۰,۸۲۶,۰۴۷ میلیون ریال) اختصاص می‌یابد و ۷۷ درصد اعتبارات این برنامه عمرانی هستند که برای توسعه و تکمیل اماکن ورزشی در نظر گرفته شده‌اند. از منظر دیگر، ۹۰ درصد اعتبارات ملی فصل مزبور (۹,۱۸۹,۰۲۰ میلیون ریال) به وزارت ورزش و جوانان اختصاص دارد (۸,۲۲۷,۱۸۲ میلیون ریال) که متولی اصلی توسعه ورزشی کشور می‌باشد. همچنین، اختصاص اعتبار برای ورزش بانوان از جمله نوآوری‌های دو سال اخیر بوده که می‌تواند در رشد و توسعه این بعد ورزشی مؤثر باشد.

به‌طور میانگین مجموع اعتبارات این وزارتخانه در دوره مجلس نهم ۱۵/۳ درصد رشد داشته است، اما کاهش این اعتبارات در سال‌های ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ به‌ویژه اعتبارات مربوط به تملک دارایی‌های سرمایه‌ای چشمگیر بوده است. این امر موجب افزایش تعداد پروژه‌های نیمه‌تمام ورزشی در سراسر کشور شده است.

۲. کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران

کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران به‌عنوان متولی ورزش قهرمانی کشور، طبق مواد (۱) و (۲) اساسنامه (مصوب ۱۳۶۰/۴/۳ مجلس شورای اسلامی) به‌منظور حمایت از نهضت المپیک و بازی‌های مربوط به آن و همچنین ورزش آماتوری در ایران تشکیل شده و سازمانی است مستقل، غیرانتفاعی، دارای شخصیت حقوقی، استقلال مالی و به دور از هرگونه منظورهای نژادی، مذهبی، سیاسی و تجاری. به‌علاوه، بند «۷» قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی مصوب مجلس شورای اسلامی مورخ ۱۳۷۳/۴/۱۹ مربوط به «کمیته ملی المپیک» می‌باشد. کمیته ملی المپیک دارای مجمع عمومی است، براساس مقررات و ضوابط کمیته بین‌المللی المپیک فعالیت می‌کند و انتخاب تعیین اعضای آن هر چهار سال یک بار برگزار می‌شود. از جمله مهمترین وظایف این نهاد عمومی غیردولتی، ارتباط مستمر با کمیته‌های ملی المپیک کشورها و فدراسیون‌های جهانی و کمیته بین‌المللی المپیک (IOC) و کمیته المپیک آسیایی، کمیته بین‌المللی آسیایی و قاره‌ای پارالمپیک، ارتباط و هماهنگی با فدراسیون‌های ورزشی، وزارت ورزش و جوانان و دستگاه‌های مرتبط با ورزش، آماده‌سازی تیم‌های ملی برای حضور در بازی‌های المپیک، پارالمپیک، آسیایی، قاره‌ای، ارتباط و حضور در مجامع ورزشی

بین‌المللی، برگزاری کلاس‌های آموزشی ورزشی و انجام پژوهش‌های ورزشی می‌باشد. بازی‌های المپیک به‌عنوان بزرگ‌ترین رویداد ورزشی جهان و همچنین، بازی‌های آسیایی نیز با فاصله ۲ سال از رقابت‌های المپیک هر چهار سال یکبار برگزار می‌شوند. بر همین اساس، مهمترین وظیفه کمیته ملی المپیک برنامه‌ریزی در جهت آماده‌سازی ورزشکاران ملی و حمایت از فدراسیون‌های درگیر برای افتخار آفرینی و ارتقای جایگاه کشورمان در این رقابت‌ها است.

اعتبارات کمیته ملی المپیک در قالب دو ردیف مستقل و متفرقه در قوانین بودجه سنواتی اختصاص می‌یابد. اعتبارات این نهاد عمومی غیردولتی در دوره مجلس نهم از رشد کمی برخوردار بوده است (میانگین رشد ۸/۹ درصد). همچنین، اعتبارات ردیف مستقل و متفرقه این نهاد عمومی غیردولتی در قانون بودجه سال ۱۳۹۲ (یک سال قبل از مسابقات آسیایی ۲۰۱۴) به ترتیب ۱۰/۵ و ۳۴/۶ درصد کاهش داشته است. این کاهش رشد اندک ۱/۶ درصدی اعتبارات ردیف مستقل کمیته ملی المپیک در سال برگزاری بازی‌های آسیایی ۲۰۱۴ (۱۳۹۳ هـ.ش) قطعاً در ناکامی و کاهش رتبه ایران از چهارم به پنجم^۱ نقش داشته است. با همه این اوصاف، ضروری است مجلس شورای اسلامی در سال‌های برگزاری بازی‌های آسیایی و نیز المپیک نسبت به افزایش اعتبار این نهاد مهم و مؤثر ورزش قهرمانی در راستای درخشش ورزشکاران ملی کشورمان در این رقابت‌های مهم ورزشی حمایت کنند.

۳. فدراسیون‌های ورزشی

براساس قانون «الحاق بندهای «۱۱» و «۱۲» به قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی» مصوب ۱۳۷۶/۳/۱۱ مجلس شورای اسلامی، فدراسیون‌های ورزشی آماتوری جمهوری اسلامی ایران (بند «۱۱») به‌عنوان نهادهای عمومی غیردولتی به رسمیت شناخته شده‌اند. اساسنامه مربوطه در تاریخ ۱۳۸۱/۲/۱۱ به تصویب هیئت وزیران رسید. طبق این اساسنامه، فدراسیون‌ها مؤسسات عمومی غیردولتی و دارای شخصیت حقوقی هستند که براساس مثنی و اصول ورزشی تعیین شده به‌موجب منشور المپیک با مراعات شئون اسلامی و مقتضیات ملی و به‌عنوان بالاترین مرجع ذی‌صلاح در هر رشته ورزشی تشکیل می‌شوند و در چارچوب این اساسنامه با هماهنگی وزارت ورزش و جوانان با رعایت قوانین مربوط فعالیت می‌نمایند.

۱. کاروان ورزشی جمهوری اسلامی ایران در رقابت‌های آسیایی ۲۰۱۰ (۱۳۸۹ هـ.ش) با کسب ۵۹ مدال پس از کشورهای چین، کره جنوبی و ژاپن در رده چهارم قرار گرفت، اما در بازی‌های آسیایی ۲۰۱۴ (۱۳۹۳ هـ.ش) با کسب ۵۷ مدال در رده پنجم قرار گرفت.

هم‌اکنون بیش از ۵۰ فدراسیون ملی ورزشی و یک فدراسیون بین‌المللی^۱ در کشور در حال فعالیت می‌باشند. از مهمترین وظایف فدراسیون‌ها می‌توان به برگزاری مسابقات ورزشی در سطح کشور در رده‌های سنی مختلف، گزینش ورزشکاران نخبه و طراز اول کشور در رده‌های سنی مختلف به‌منظور تشکیل تیم‌های نوجوانان، جوانان، امید، ملی و کشف و جذب استعدادها و تقویت آنها از طریق تشکیل اردو و برنامه‌های منظم ورزشی و فرهنگی، تعیین مربیان تیم‌های امید و ملی در رده‌های سنی نونهالان، نوجوانان، جوانان، امید و بزرگسالان و پیشکسوتان، تهیه و ارائه گزارش عملکرد سالیانه به وزارت ورزش و جوانان، ارتباط مستمر در رشته‌های المپیکی با کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران اشاره کرد.

رئیس و اعضای هیئت رئیسه فدراسیون همانند کمیته ملی المپیک هر چهار سال یک بار از سوی مجمع عمومی انتخاب می‌شود. لازم به ذکر است براساس قوانین بین‌المللی دولت‌ها حق دخالت در امور مدیریتی (انتخاب و عزل) رؤسای فدراسیون‌ها را ندارد. به‌علاوه، بودجه فدراسیون‌های ورزشی از طریق کمک‌های مالی وزارت ورزش و جوانان، کمک‌های مالی مجامعی مانند کمیته ملی المپیک، کنفدراسیون آسیایی، فدراسیون جهانی، عواید حاصل از فروش بلیت مسابقات و برنامه‌های ورزشی و آموزشی، عواید حاصل از اجاره اماکن ورزشی متعلق به فدراسیون، عواید حاصل از دریافت حق عضویت سالیانه باشگاه‌ها و تیم‌های ورزشی و عواید حاصل از حقوق ورزشی مانند حق پخش تلویزیونی و تبلیغات بازرگانی تأمین می‌شود.

با این حال، همان‌طور که قبلاً ذکر شد، موضوع «حق پخش تلویزیونی» طی سال‌های اخیر به محل مناقشه بین فدراسیون‌ها و صدا و سیما تبدیل شده است.

۴. شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور

شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور (سهامی خاص) مصوب جلسه ۱۳۷۳/۷/۲۷ هیئت محترم وزیران وابسته به وزارت ورزش و جوانان می‌باشد. فعالیت این شرکت به دو بخش نگهداری و توسعه اماکن ورزشی مربوط می‌شود. علاوه بر امور نگهداری و تعمیرات و مدیریت برخی از مجموعه‌های بزرگ ورزشی کشور از جمله مجموعه‌های ورزشی آزادی، انقلاب، شهید کشوری و شهید شیروودی، پیست‌های اسکی دیزین، شمشک و ... در زمینه ساخت و تجهیز استادیوم‌های فوتبال با ظرفیت بالای ۵۰۰۰ نفر، سالن‌های ورزشی با ظرفیت بالای ۲۵۰۰ نفر، استخرهای قهرمانی و سه‌گانه، پیست‌های دو و میدانی و پیست‌های دوچرخه‌سواری و ... در اقصی نقاط کشور فعالیت می‌کند.

۱. فدراسیون بین‌المللی ورزش‌های زورخانه‌ای.

باید اذعان داشت که توسعه ابعاد ورزشی هر کشور تا حد زیادی به میزان توسعه‌یافتگی فضاها و اماکن، امکانات و تجهیزات ورزشی آن کشور بستگی دارد. قانون برنامه چهارم توسعه^۱ مقرر داشت که تا پایان برنامه میزان سرانه فضای ورزشی کشور به حداقل یک متر مربع برسد. اما، این میزان هم‌اکنون حدود ۶۰ سانتیمتر مربع (۰/۶ متر مربع) می‌باشد. این میزان کمی، به لحاظ کیفی نیز وضعیت نامطلوبی دارد، به گونه‌ای که بخش بسیار زیادی از این فضاهای ورزشی یعنی حدود ۴۶ سانتیمتر مربع را اماکن ورزشی روباز تشکیل می‌دهند و سهم فضای ورزشی سرپوشیده کشور تنها ۱۴ سانتیمتر مربع است. بنابراین، ضرورت دارد در اقصی نقاط کشور (حوزه‌های انتخابیه نمایندگان محترم) احداث و تکمیل اماکن و فضاهای سرپوشیده در اولویت قرار گیرند تا همه اقشار مردمی (به‌ویژه بانوان) در هر وضعیت آب‌وهوایی بتوانند به شکل مطلوب از امکانات ورزشی استفاده نمایند.

۵. وزارت آموزش و پرورش

این وزارتخانه متولی اصلی ورزش دانش‌آموزی است. پتانسیل این قشر عظیم دانش‌آموزی، کاستی‌های موجود در این زمینه و ناهنجاری‌های اجتماعی تهدیدکننده نوجوانان و جوانان در این باره ایجاب می‌کند تا هم‌افزایی دولت و مجلس در راستای حمایت‌های مالی به‌ویژه در زمینه احداث و تکمیل اماکن ورزشی مدارس برای توسعه و تقویت ورزش دانش‌آموزی بیشتر شود. آموزش‌های فنی ورزشی، اجرای ساعات درسی تربیت بدنی مدارس در سطح کشور، تربیت و به‌کارگیری معلمان ورزش، اجرای ساعات فوق برنامه دانش‌آموزان، برگزاری المپیاد ورزشی دانش‌آموزان، اجرای مسابقات مدارس مناطق، شهرستان‌ها و استان‌ها، اجرای برنامه‌های کانون‌های ورزشی مدارس، آماده‌سازی تیم‌های ملی مدارس برای حضور در بازی‌های بین‌المللی دانش‌آموزان، اجرای پروژه‌های عمرانی ورزشی (از طریق سازمان نوسازی مدارس)، هماهنگی و ارتباط با دستگاه‌های متولی ورزش، تدوین برنامه‌های کوتاه، میان و بلندمدت ورزشی از جمله وظایف این وزارتخانه است که در سطح معاونت تربیت بدنی و سلامت، با همکاری ادارات تربیت بدنی آموزش و پرورش استان‌ها، کانون‌های ورزشی مدارس و فدراسیون ورزشی مدارس انجام می‌شود. هر چند طی سال‌های اخیر این وزارتخانه در راستای توسعه ورزش دانش‌آموزی اقدامات مؤثری انجام داده است. اما برای رسیدن به مطلوب ورزش دانش‌آموزی، ضروری است در قوانین بودجه سنواتی اعتبار ویژه برای احداث، تکمیل و تجهیز اماکن ورزشی مدارس در نظر گرفته شود.

۱. بند «الف» ماده (۱۱۷) قانون برنامه چهارم توسعه؛ افزایش سرانه فضاهای ورزشی (سرپوشیده و روباز) حداقل یک مترمربع تا پایان برنامه.

۶. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

متولی اصلی ورزش دانشگاهی دو وزارتخانه علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشند که با همکاری فدراسیون ورزش دانشگاهی به گسترش ورزش در دو بُعد همگانی و قهرمانی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی می‌پردازند. توسعه ورزش همگانی دانشگاه‌ها از یک سو با پر کردن اوقات فراغت دانشجویان می‌تواند موجب تأمین سلامت، نشاط و ارتقای توانمندی دانشجویان و نیز تحکیم مبانی دوستی و تفاهم میان دانشجویان شود و فعالیت در بُعد دیگر در سطح مسابقات جهانی و آسیایی به پیشبرد اهداف ورزش قهرمانی و آموزش عالی کمک می‌نماید. برنامه‌ریزی و سیاستگذاری ورزش فوق برنامه دانشگاه‌ها با هدف ترویج ورزش همگانی، برگزاری المپیاد ورزشی دانشجویی، حضور در بازی‌های دانشجویی بین‌المللی (جهانی و آسیایی) و توسعه زیرساخت‌های ورزشی دانشجویان از جمله وظایف آموزش عالی کشور می‌باشد. به علاوه، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با توسعه دانشکده‌های تربیت بدنی و علوم ورزشی با تربیت نیروی انسانی متعهد و متخصص تربیت بدنی و نیز حمایت از پژوهش‌های علمی در این زمینه نقش بسزایی در علمی شدن ورزش کشور و توسعه آن در ابعاد گوناگون ورزش دانش‌آموزی، همگانی، قهرمانی و حرفه‌ای ایفا می‌کند. مع الوصف، با توجه به خاستگاه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در زمینه تأمین سلامت آحاد مردم و پیشگیری از بیماری‌ها و نقش مهم ورزش در این باره و نظر به تغییر سبک زندگی که موجب افزایش نرخ بیماری‌های متابولیکی شده است ضرورت توجه و برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری بیشتر این وزارتخانه در زمینه ترویج ورزش درمانی و آگاهی‌بخشی عمومی در این باره بیش از پیش احساس می‌شود.

۷. شهرداری‌ها

شهرداری‌های سراسر کشور به‌ویژه در شهرهای بزرگ نقش بسیار مهم و پررنگی در ترویج ورزش همگانی یا ورزش شهروندی دارند. توسعه زیرساخت‌های ورزشی و ایجاد بستر مناسب برای انجام فعالیت‌های بدنی روزانه جهت ارتقای سطح سلامت شهروندان از جمله وظایف شهرداری‌ها در حوزه تربیت بدنی و ورزش می‌باشد. هر چند، در برخی کلانشهرها از جمله شهرداری تهران فعالیت‌های قابل قبولی در این زمینه انجام شده است، اما شهرداری‌های کوچک نتوانسته‌اند به مطلوب ورزش شهروندی دست یابند. شهرداری‌ها به سبب ارتباط نزدیکی که با زندگی مردم دارند، مسائل، مشکلات و نیازهای آنها را بهتر می‌شناسند و با توجه به پتانسیل بالقوه این نهادهای عمومی غیردولتی در ارائه خدمات شهروندی و نیز در اختیار داشتن زیرساخت‌های لازم، می‌توانند در جهت ترویج و توسعه ورزش همگانی و نیز پرورش استعدادها و تقویت ورزش قهرمانی کشور مؤثر واقع شوند. به علاوه، اشاعه ورزش شهروندی می‌تواند موجب دوری ناهنجاری‌ها از جامعه به‌ویژه جوانان شود. بر همین

اساس، بند «۲»^۱ و جزء «د» بند «۳»^۲ ماده (۱۱۷) قانون برنامه چهارم توسعه شهرداری‌ها را به حمایت از ورزش همگانی و نیز موظف نمودن مجریان پروژه‌های شهرها و شهرک‌ها جهت تأمین و احداث فضاهای ورزشی - به ترتیب - مکلف کرد. با این حال، واگذاری اماکن ورزشی به صورت اجاره‌ای - که طی سال‌های گذشته به موجب قانون رونق یافته است - از سوی شهرداری‌ها و سایر سازمان‌ها و نهادهای دولتی و غیردولتی هر چند می‌تواند سبب بهبود کیفیت خدمات‌رسانی و کاهش بار مالی این سازمان‌ها شود، اما به سبب گران بودن نرخ اجاره‌بهای این‌گونه اماکن ورزشی بخش زیادی از مردم قادر به استفاده و بهره‌مندی از این اماکن ورزشی نیستند. لذا وجود نرخ نامه‌های مصوب و قانونی به گونه‌ای که امکان استفاده حداکثری مهیا باشد ضروری به نظر می‌رسد.

قوانین مهم مربوط به تربیت بدنی و ورزش کشور

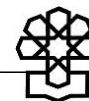
۱. اصل سوم قانون اساسی

اصل سوم قانون اساسی، دولت جمهوری اسلامی ایران را موظف نموده که همه امکانات خود را برای «تربیت بدنی رایگان برای همه در تمام سطوح» به کار برد. بنابراین، با توجه به تأکید صریح قانون اساسی ضروری است دستگاه‌های اجرایی به موجب ماده (۵) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)، در واگذاری اماکن ورزشی خود به بخش غیردولتی - به صورت اجاره - به گونه‌ای برنامه‌ریزی کنند که امکان استفاده از خدمات ورزشی اینگونه اماکن به صورت رایگان نیز میسر باشد.

۲. سیاست‌های کلی ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)

- سیاست‌های کلی مبارزه با مواد مخدر (۱۳۸۵)؛ تأکید بر اقدامات ... ورزشی برای مقابله با تهدیدات و آسیب‌های ناشی از مواد مخدر و روان‌گردان (بند «۴»).
- سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی (۱۳۹۲)؛ صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی کشور با تأکید بر تحول اساسی در ساختارها، منطقی‌سازی اندازه دولت و حذف دستگاه‌های موازی و غیرضرور و هزینه‌های زاید (بند «۱۶»).
- سیاست‌های کلی سلامت (۱۳۹۳)؛ بهره‌مندی عادلانه آحاد مردم از امکانات ورزشی همگانی (بند «۶»).
- سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه (۱۳۹۳)؛ توسعه تربیت بدنی و ورزش همگانی (بند «۴۴»).

۱. نهادهای عمومی غیردولتی و کلیه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها موظف‌اند، حمایت‌های لازم را از توسعه و گسترش ورزش همگانی و ایجاد تسهیلات لازم، جهت دسترسی آسان مردم به فضاها و اماکن ورزشی به عمل آورند.
 ۲. وزارت مسکن و شهرسازی و شهرداری‌ها، در راستای تأمین و توزیع عادلانه فضاهای آموزشی، ورزشی و فرهنگی در کشور، مکلف هستند، به هنگام صدور مجوز احداث شهرها، شهرک‌ها، مجریان پروژه‌های مذکور را نسبت به تأمین و احداث فضاهای مذکور، متناسب با زیربنای مسکونی موظف نمایند.

همان‌طور که مشاهده می‌شود مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در ابلاغ سیاست‌های کلی مزبور به اهمیت توسعه ورزش به‌ویژه در بعد ورزش همگانی تأکید کرده‌اند. به نظر می‌رسد برای تحقق این سیاست‌ها وزارت ورزش و جوانان به تنهایی نمی‌تواند پاسخگوی همه نیازهای جامعه باشد. لذا، می‌طلبد سایر دستگاه‌های اجرایی و نهادهای دولتی و غیردولتی به توسعه و ترویج این بُعد از ورزش بپردازند. به‌علاوه، در راستای تحقق بند «۱۶» سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ضروری است که مجلس شورای اسلامی در زمینه بهبود وضعیت ورزش حرفه‌ای کشور و رفع موانع و مشکلات مربوطه گام بردارد که این امر می‌تواند سبب ارتقای ورزش همگانی نیز شود.

۳. مواد مهم قانونی برنامه پنجم توسعه در ارتباط با ورزش

• تبصره ذیل ماده (۱۳) قانون برنامه پنجم توسعه

به‌موجب تبصره ذیل ماده (۱۳) برنامه پنجم توسعه، پرداخت هرگونه وجهی از محل بودجه کل کشور به هر شکل به ورزش حرفه‌ای ممنوع می‌باشد. لازم به یادآوری است که بند «ب» ماده (۱۱۷) قانون برنامه چهارم مقرر داشت که کلیه دستگاه‌های ماده (۱۶۰) مجازند ۱ درصد از اعتبارات خود را به امور تربیت بدنی و ورزش اختصاص دهند. هر چند، هدف قانونگذار توسعه ورزش همگانی بود، اما ابهام در قانون و انحراف در اجرای آن سبب ترویج تیم‌داری و باشگاه‌داری دستگاه‌های دولتی شد. بر همین اساس، برای جبران و اصلاح این رویه، تبصره ذیل ماده (۱۳) در برنامه پنجم توسعه لحاظ شد تا امکان دخالت دولت در ورزش حرفه‌ای کم شود. بنابراین، ضرورت تنفیذ این حکم قانونی در برنامه ششم توسعه نیز وجود دارد.

• ماده (۱۴) قانون برنامه پنجم توسعه

به‌موجب این قانون وزارت جهاد کشاورزی موظف شد که «اراضی ملی غیرکشاورزی به استثنای اراضی واقع در مناطق چهارگانه محیط زیست و خارج از حریم شهرها و محدوده روستاها را که مورد نیاز سازمان تربیت بدنی است، به‌منظور احداث و توسعه اماکن و فضاهای ورزشی تأمین و به‌طور رایگان به سازمان تربیت بدنی واگذار نماید. همچنین وزارت مذکور موظف شد با تأیید سازمان تربیت بدنی (وزارت ورزش و جوانان)، اراضی با شرایط فوق را که مورد نیاز بخش غیردولتی و تعاونی برای احداث اماکن ورزشی است به قیمت ارزش معاملاتی اعلام شده توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با اولویت به تعاونی‌های ایثارگران واگذار نماید». این حکم قانونی که در برنامه چهارم نیز وجود داشت (بند «ج» ماده (۱۱۷))، با هدف توسعه زیرساخت‌ها و اماکن ورزشی و به‌منظور افزایش میزان سرانه فضای ورزشی دولتی و غیردولتی و به‌موجب آن ترویج ورزش همگانی و قهرمانی لحاظ شده است.

● بند «ع» ماده (۱۹۴) قانون برنامه پنجم توسعه

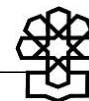
«پیش‌بینی مکان‌های ورزشی برای جامعه روستایی» ذیل ماده (۱۹۴) قانون برنامه پنجم توسعه قرار گرفت تا استعدادهای ورزشی بالقوه در مناطق روستایی بتوانند با برخورداری از اماکن ورزشی ضمن پر کردن اوقات فراغت روستائیان با فعالیت‌های مفید و ارتقای میزان تندرستی خود، در رشد ورزش قهرمانی کشور نیز سهیم باشند. بر همین اساس، در قوانین بودجه سالیانه طی سال‌های منتهی به برنامه پنجم ردیف بودجه‌ای بدین منظور لحاظ شد و موجب اقدامات نسبتاً مناسب و نه‌چندان کافی شد. لذا، لازم است این اقدام تا رسیدن به مطلوب ورزش روستایی به‌عنوان پایه‌گذار ورزش قهرمانی کشور استمرار یابد.

● جزء «۱۲» و «۱۳» بند «الف» ماده (۱۹) قانون برنامه پنجم توسعه

دو حکم «بهره‌برداری از اماکن ورزشی سازمان تربیت بدنی در ساعات بلااستفاده جهت ارتقای سلامت جسمی دانش‌آموزان» و «افزایش سرانه فضاهای ورزشی دانش‌آموزان» ذیل ماده (۱۹) قانون برنامه پنجم قرار گرفت. در حال حاضر، اولی در حد تفاهمنامه باقی ماند و در ارتباط با دومی نیز در حد مقدرات مالی اختصاص داده شده جهت توسعه زیرساخت‌های ورزشی مدارس گام‌های مؤثری برداشته شده است. با این حال، ارتقای وضعیت نامطلوب سرانه فضای ورزشی دانش‌آموزان نیازمند حمایت جدی دولت و مجلس برای تخصیص اعتبار به این حوزه است.

۴. ماده (۱۳۴) قانون مالیات‌های مستقیم

این حکم قانونی دلالت بر این دارد که «درآمد حاصل از تعلیم و تربیت مدارس غیرانتفاعی اعم از ابتدایی، راهنمایی، متوسطه، فنی‌وحرفه‌ای، دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی غیرانتفاعی و مهدهای کودک در مناطق کمتر توسعه‌یافته و روستاها و درآمد مؤسسات نگهداری معلولین ذهنی و حرکتی بابت نگهداری اشخاص مذکور که حسب مورد دارای پروانه فعالیت از مراجع ذیربط هستند همچنین درآمد باشگاه‌ها و مؤسسات ورزشی دارای مجوز از سازمان تربیت بدنی (وزارت ورزش و جوانان کنونی) حاصل از فعالیت‌های منحصراً ورزشی از پرداخت مالیات معاف است». رعایت مفاد این ماده قانونی تا حد زیادی موجب تشویق و ترغیب بخش غیردولتی برای ورود و سرمایه‌گذاری در حوزه ورزش کشور شده است. ناگفته پیداست که دولت به تنهایی نمی‌تواند پاسخگوی نیازهای ورزشی در ابعاد مختلف آموزشی، همگانی، قهرمانی و حرفه‌ای باشد. بنابراین، منطقی و ضروری است که ابزارهای تشویقی برای ترغیب سایر بخش‌های دارای پتانسیل به‌کار گرفته شوند تا مطلوب ورزشی کشور میسر گردد.

۵. ماده (۱۵۴) قانون کار جمهوری اسلامی ایران

وزارت کار، رفاه و تأمین اجتماعی و فدراسیون تازه تأسیس آماتوری ورزش کارگری جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۹۱) طی سال‌های اخیر اقدامات مؤثری در زمینه توسعه زیرساخت‌های ورزشی و حمایت از ورزش همگانی و قهرمانی کارگران انجام داده‌اند. به‌گونه‌ای که در حال حاضر تعداد ۵۰۰ هزار نفر از کارگران در فعالیت‌های ورزشی مشارکت دارند و تعداد ۵ هزار نفر از ورزشکاران کارگر در مسابقات رسمی قهرمانی کشور شرکت می‌نمایند. در قوانین بودجه سالیانه نیز اعتبار لازم در قالب ردیف بودجه مستقل ذیل وزارت کار، رفاه و تأمین اجتماعی برای توسعه ورزش کارگری اختصاص داده می‌شود. «کلیه کارفرمایان موظفند با مشارکت وزارت کار و امور اجتماعی و سازمان تربیت بدنی کشور (وزارت ورزش و جوانان) محل مناسب برای استفاده کارگران در رشته‌های مختلف ورزشی ایجاد نمایند». مفاد ماده (۱۵۴) قانون کار جمهوری اسلامی ایران است که قطعاً می‌تواند نقش بسزایی در بهبود وضعیت تندرستی و رشد ورزش کارگران ایفا کند.

۶. ماده (۷۴) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱)، مصوب ۱۳۸۰/۱۰/۲۶

مفاد ماده (۷۴) این قانون بدین شرح است؛ قانون نحوه تأمین بودجه سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران و تبصره‌های آن، مصوب ۱۳۷۸/۲/۱۲ به شرح زیر اصلاح می‌گردد: شهرداری تهران مکلف است در بودجه سالیانه خود چهار درصد (۴٪) از درآمدهای وصولی خود را برای امور فرهنگی، هنری و ورزشی اختصاص و در قالب بودجه سالیانه به تصویب برساند. پرداخت تخصیصی بایستی به صورت ماهیانه و یک‌دوازدهم صورت گیرد. با توجه به نرخ میلیونی جمعیت شهر تهران^۱ و نظر به اینکه بیش از ۵۵ درصد این جمعیت در بازه سنی ۲۵-۶۴ سال قرار دارند، قطعاً اقدامات وزارت ورزش و جوانان و نیز فدراسیون‌های ورزشی تکافوی این سیل جمعیت نیست، لذا شهرداری تهران به‌عنوان نهادی خدمت‌رسان می‌تواند در ارائه خدمات ورزشی به شهروندان مؤثر واقع شود.

۷. ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱)، مصوب ۱۳۸۰/۱۰/۲۶

مفاد این ماده بدین شرح است: در اجرای وظایف اجتماعی دولت به‌ویژه تکالیف مذکور در اصول بیست‌ونهم و سی‌ام قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و به‌منظور منطقی نمودن حجم و اندازه دولت و کاهش تدریجی اعتبارات هزینه‌ای و بهبود ارائه خدمات به مردم و جلب مشارکت بخش غیردولتی و توسعه اشتغال و صرف بودجه و درآمدهای عمومی با رعایت اصول سوم، بیست‌ونهم و سی‌ام قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و مصالح عامه، وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی

۱. براساس سرشماری سال ۱۳۹۰ مرکز ملی آمار جمعیت شهر تهران حدود ۸۲۹۳۱۴۰ نفر و استان تهران حدود ۱۲۱۸۳۳۹۱ نفر می‌باشند.

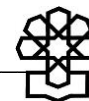
که عهده‌دار ارائه خدمات اجتماعی، فرهنگی، خدماتی و رفاهی از قبیل آموزش فنی و حرفه‌ای، آموزش عمومی، تربیت بدنی، درمان، توانبخشی، نگهداری از سالمندان، معلولین و کودکان بی‌سرپرست، کتابخانه‌های عمومی، مراکز فرهنگی و هنری، خدمات شهری و روستایی، ایرانگردی و جهانگردی می‌باشند مجازند برای توسعه کمی و کیفی خدمات خود و کاهش حجم تصدی‌های دولت براساس مقررات و ضوابط این ماده اقدامات ذیل را انجام دهند:

ب) ارائه خدمات موضوع این ماده توسط بخش غیردولتی به سه روش، خرید خدمات از بخش غیردولتی، مشارکت با بخش غیردولتی و واگذاری مدیریت بخش غیردولتی انجام می‌شود. واگذاری بخشی از ورزش به بخش غیردولتی با توجه به منابع مالی محدود و نظر به شرایط اقتصادی حاکم بر کشور اجتناب‌ناپذیر است. آنچه تاکنون در این حوزه انجام گرفته است واگذاری اماکن ورزشی کوچک به صورت اجاره‌ای در جهت ارائه خدمات بهتر و کسب درآمد بیشتر می‌باشد. اما، حلقه مفقوده این حوزه واگذاری ورزش حرفه‌ای به بخش خصوصی در راستای تحقق این ماده و سایر مواد قانونی مرتبط می‌باشد که لازم است از سوی مجلس شورای اسلامی مورد حمایت قرار گیرد.

۸. ماده (۵۳) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)

دستگاه‌های اجرایی مشمول ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مجازند به منظور توسعه ورزش همگانی و قهرمانی و توسعه زیرساخت‌های ورزش و امور جوانان در قالب قوانین بودجه سنواتی یک درصد (۱٪) از بودجه خود به استثنای فصول (۱) و (۶) هزینه‌ای و هزینه‌های مستقیم را که طی دستورالعملی توسط وزارت ورزش و جوانان و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و ابلاغ می‌گردد، هزینه کنند. تبصره «۱» - سی درصد (۳۰٪) از این اعتبار صرف توسعه فضاهای ورزشی مدارس می‌شود. تبصره «۲» - سی درصد (۳۰٪) از اعتبار برای تکمیل فضاها و اماکن ورزشی در اختیار وزارت ورزش و جوانان قرار می‌گیرد. حداقل سی درصد (۳۰٪) منابع موضوع این تبصره صرف توسعه ورزش در روستاها می‌شود.

این قانون در جلسه علنی مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۴ مجلس شورای اسلامی تصویب و از سوی ریاست محترم جمهوری به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور جهت اجرا ابلاغ شد. اجرای مفاد این ماده قانونی توجه به میزان پایین سرانه فضای ورزشی کشور قطعاً موجب تحول در توسعه زیرساخت‌های ورزشی و در پی آن بهبود وضعیت ورزش همگانی و قهرمانی کشور خواهد شد. محقق شدن این امر نظارت جدی مجلس شورای اسلامی بر حسن اجرای این قانون را می‌طلبد.

بررسی وضعیت موجود بخش تربیت بدنی و ورزش

حضور ورزشکاران کشورمان در بازی‌های آسیایی و المپیک طی سال‌های حضور با فراز و نشیب‌های زیادی روبرو بوده است. از کسب عنوان دومی در هفتمین دوره بازی‌های آسیایی (۱۹۷۴ تهران) تا کسب عنوان دهمی در چهاردهمین دوره (۲۰۰۲ بوسان) بهترین و بدترین رتبه کاروان ورزشی کشورمان در این رقابت‌ها می‌باشد. مطابق جدول (۱) سه کشور چین، کره جنوبی و ژاپن جایگاه خود را به‌عنوان سه کشور برتر آسیا تثبیت کردند. نوسان در جایگاه کشور ما طی سال‌های اخیر به‌خوبی نمایان است، هر چند تلاش مسئولان ورزشی کشور کسب عنوان چهارمی در این رقابت‌ها بوده است، اما سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی بهتر دیگر کشورها باعث شده تا این جایگاه طی ۷ دوره اخیر تنها یک بار به کاروان ورزشی ما تعلق گیرد.

جدول ۱. جایگاه ایران در بازی‌های آسیایی در مقایسه با کشورهای رقیب طی ۷ دوره اخیر

رتبه	پکن ۱۹۹۰	هیروشیما ۱۹۹۴	بانکوک ۱۹۹۸	بوسان ۲۰۰۲	دوحه ۲۰۰۶	گوانجو ۲۰۱۰	اینچئون ۲۰۱۴
اول	چین	چین	چین	چین	چین	چین	چین
دوم	کره جنوبی	کره جنوبی	کره جنوبی	کره جنوبی	کره جنوبی	کره جنوبی	کره جنوبی
سوم	ژاپن	ژاپن	ژاپن	ژاپن	ژاپن	ژاپن	ژاپن
چهارم	کره شمالی	قزاقستان	تایلند	قزاقستان	قزاقستان	ایران	قزاقستان
پنجم	ایران	ازبکستان	قزاقستان	ازبکستان	تایلند	قزاقستان	ایران
ششم	پاکستان	ایران	چین تایپه	تایلند	ایران	هند	تایلند
هفتم	اندونزی	چین تایپه	ایران	چین تایپه	ازبکستان	چین تایپه	کره شمالی
دهم				ایران			

مأخذ: وزارت ورزش و جوانان، معاونت توسعه ورزشی قهرمانی و حرفه‌ای، نامه شماره ۳/۲۳۶۹۹/ص و سایت رسمی کمیته ملی المپیک.

به‌علاوه، رنکینگ کشورمان در بازی‌های المپیک همانند بازی‌های آسیایی با نوسان زیادی همراه بوده است. با این حال، نباید تلاش ورزشکاران و مسئولان ورزشی کشور برای کسب بهترین نتایج را نادیده گرفت. با توجه به بضاعت مالی و نیز امکانات و تجهیزات ورزشی موجود قابل تقدیر است که کاروان ورزشی کشورمان طی ۱۵ دوره حضور در این بازی‌ها دو بار موفق شدند در جمع بیست کشور برتر دنیا قرار گیرند. کسب عنوان هفدهمی (المپیک ۲۰۱۲ لندن) در مهمترین رویداد ورزشی جهان می‌تواند نقطه عطفی برای توسعه و پیشرفت ورزش کشور باشد. با این حال، آنچه این جایگاه را تهدید می‌کند این است که کاروان ورزشی جمهوری اسلامی ایران عمدتاً به‌طور سنتی در ۳ رشته موفق به کسب مدال شده‌اند و در رشته‌های پایه و مادر از قبیل دو و میدانی، شنا، قایقرانی، ژیمناستیک و دوچرخه‌سواری توفیق چندانی نداشتند. در حالی که تقریباً ۴۰ درصد مدال‌های طلا در سه رشته

پرمداال دو و میدانی، شنا و قایقرانی توزیع می‌شود،^۱ مسئولان ورزش در وزارت ورزش و جوانان و کمیته ملی المپیک به اهمیت بالای رشته‌های پایه در ارتقای رنکینگ کشورها در رقابت‌های المپیک و آسیایی واقف هستند، اما برنامه‌ریزی منسجم و حمایت‌های لازم برای موفقیت بیشتر در این سه رشته صورت نمی‌گیرد که این تهدیدی جدی برای ورزش قهرمانی کشور می‌باشد. لذا، نظر به سرعت پیشرفت ورزش کشورهای مختلف و سرمایه‌گذاری آنها برای ارتقای جایگاه خود، بیش از پیش ضرورت دارد وزارت ورزش و جوانان، کمیته ملی المپیک و فدراسیون‌های مربوطه در راستای موفقیت و کسب مدال در این رشته‌ها برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری مضاعف نمایند.

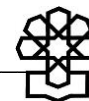
جدول ۲. جایگاه ایران در بازی‌های المپیک طی ۶ دوره اخیر

المپیک	بارسلون ۱۹۹۲	آنتالیا ۱۹۹۶	سیدنی ۲۰۰۰	آتن ۲۰۰۴	پکن ۲۰۰۸	لندن ۲۰۱۲
رتبه	۴۴	۴۳	۲۷	۲۹	۵۱	۱۷
تعداد مدال طلای کسب شده	۰	۱	۳	۲	۱	۴
مجموع مدال‌ها	۳	۳	۴	۶	۲	۱۲
تعداد سهمیه‌های کسب شده	۴۰	۱۸	۳۵	۳۸	۵۵	۵۴

مأخذ: همان.

با وجود این، طی سال‌های گذشته کاروان ورزشی معلولین و جانبازان کشورمان در رقابت‌های پارالمپیک و پاراآسیایی با کسب نتایج درخشان روند قابل قبولی را پیمودند که شایسته تقدیر و حمایت بیشتر می‌باشند. غیورمردان و شیرزنان معلول و جانباز جمهوری اسلامی ایران در بازی‌های آسیایی ۲۰۱۰ با کسب ۸۰ مدال در رتبه چهارم آسیا قرار گرفتند. چهار سال بعد، در بازی‌های آسیایی ۲۰۱۴ با کسب ۱۲۰ مدال - تنها با یک مدال طلا کمتر از ژاپن رده سومی - جایگاه چهارمی خود را حفظ کردند. این روند رو به رشد در بازی‌های پارالمپیک نیز نمود یافت؛ به گونه‌ای که در بازی‌های پارالمپیک ۲۰۰۸ پکن با ۱۴ مدال در رتبه ۲۲ ام جهان قرار گرفتند و ۴ سال پس از آن در رقابت‌های پارالمپیک ۲۰۱۲ لندن رتبه یازدهم این دوره از مسابقات را با کسب ۲۴ مدال از آن خود کردند.

۱. در المپیک ۲۰۱۶ ریو رشته‌های دو و میدانی ۴۷ مدال، قایقرانی (رونینگ، کانوئینگ و بادبانی) ۴۰ مدال و شنا ۲۴ مدال از مجموع ۳۰۶ مدال طلای این رقابت‌ها را به خود اختصاص می‌دهند.

جدول ۳. مدال‌های کسب شده کاروان ورزشی ایران طی ۱۵ دوره

حضور در بازی‌های المپیک

رشته/مدال	طلا	نقره	برنز	مجموع
کشتی	۸	۱۳	۱۷	۳۸
وزنه‌برداری	۵	۵	۶	۱۶
تکواندو	۲	۱	۲	۵
دو و میدانی	۰	۱	۰	۱
مجموع	۱۵	۲۰	۲۵	۶۰

مأخذ: همان.

از سوی دیگر، نرخ مشارکت عموم مردم در ورزش‌های همگانی هرچند مطلوب نیست، اما طی سالیان اخیر رشد قابل قبولی داشته است. برپایه گزارشات موجود این میزان هم‌اکنون حدود ۲۳ درصد می‌باشد که ادامه تلاش و برنامه‌ریزی متولیان این بعد از ورزش را می‌طلبد. علاوه بر این، نمی‌توان از میزان پایین سرانه فضای ورزشی کشور چشم‌پوشی کرد که قطعاً در ارتقای ورزش قهرمانی و همگانی نقش بسزایی دارد. هر چند، این میزان سرانه در بُعد ورزش دانشجویی قابل قبول می‌باشد، اما در ورزش دانش‌آموزی نیز دارای نقیصه است. میزان مشارکت دانش‌آموزان و دانشجویان در فعالیت‌های ورزشی همگانی و قهرمانی که طی این سال‌ها مورد هدف متولیان امر بوده قابل قبول است و حمایت از ادامه این روند می‌تواند در توسعه ورزش همگانی و قهرمانی نقش مهمی داشته باشد.

جدول ۴. بررسی شاخص‌های توسعه ورزش دانش‌آموزی، همگانی و قهرمانی^۱

ردیف	شاخص	وضعیت موجود	ردیف	شاخص	وضعیت موجود
۱	میزان مشارکت عمومی در ورزش‌های همگانی	۱۸,۱۲۶,۳۰۷ نفر (۲۳ درصد جمعیت کشور)	۷	تعداد کانون استعدادیابی	۱۸
۲	میزان سرانه فضای ورزشی کشور*	۱۴ سانتیمتر مربع	۸	تعداد مربیان (زنان و مردان)	۱۷۹,۵۶۸
		۴۷ سانتیمتر مربع			
۳	میزان مشارکت دانش‌آموزان در رقابت‌های ورزشی	۳۵۰,۰۰۰ نفر	۹	میزان مشارکت دانشجویان در فعالیت‌های ورزشی درون دانشگاهی	۳۶۵,۹۰۸
۴	تعداد معلمان تربیت بدنی کشور	۳۳۱۷۲ نفر	۱۰	تعداد دانشجویان تحت پوشش ورزش قهرمانی	۱۵,۸۹۲
۵	تعداد فضاهای ورزشی دانش‌آموزی	۲۹۵۶ باب	۱۱	سرانه فضای ورزشی دانشگاهی	حدود ۱ متر مربع
۶	میزان سرانه فضای ورزشی دانش‌آموزی	۲۸ سانتیمتر مربع (حدود ۷۵ درصد فضای سرپوشیده)	۱۲	میزان مشارکت در ورزش روستایی و عشایری	۲۴۵,۷۲۸ نفر

مأخذ: وزارت ورزش و جوانان، شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی، ۱۳۹۴، سند تفصیلی برنامه ششم توسعه.

* این میزان مجموع اماکن ورزشی وزارت ورزش و جوانان، سایر ادارات دولتی و نیز بخش خصوصی می‌باشد.

چالش‌ها و مشکلات حوزه تربیت بدنی و ورزش

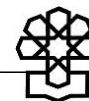
• مالکیت و مدیریت دولتی ورزش حرفه‌ای (باشگاه‌های ورزشی)

ضعف نظام باشگاه‌داری و نبود نظام ورزش حرفه‌ای، اجرای ناصحیح برخی قوانین و نیز بی‌رغبتی و عدم تمایل بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در برخی رشته‌های کم‌طرفدار ورزشی، نبود زیرساخت‌های درآمدزا و وجود موانع در این زمینه باعث شده است تا دولت خود متولی اصلی این بعد از ورزش باشد. هر چند، وجود تبصره ذیل ماده (۱۳) قانون برنامه پنجم توسعه تا حدودی باعث کنترل این وضعیت شد، اما براساس گزارش سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور پرداخت‌هایی از جانب برخی دستگاه‌های دولتی به ورزش حرفه‌ای و در قالب‌های دیگر از محل بودجه کل کشور انجام می‌شود.^۱ این در حالی است که امروزه در بیشتر کشورهای جهان اداره ورزش حرفه‌ای برعهده بخش غیردولتی است و بدین شیوه ضمن بهبود وضعیت فنی و مالی باشگاه‌های ورزشی به توسعه ورزش قهرمانی و نیز اقتصاد ورزشی دست می‌یابند. معهداً، لازمه توقف این روند غلط در کشور ما این است که نخست رفع موانع درآمدزای بخش خصوصی از محل فعالیت در ورزش حرفه‌ای از قبیل حق پخش تلویزیونی، مالکیت معنوی و زیرساخت‌های ورزشی مرتفع گردد و سپس با ایجاد سازوکاری دقیق و علمی این بعد از ورزش تدریجاً به بخش غیردولتی واگذار گردد و دستگاه‌ها و سازمان‌های دولتی به‌جای تزریق اعتبار از محل بودجه عمومی خود به ورزش حرفه‌ای به توسعه زیرساخت‌های ورزشی و گسترش ورزش همگانی بپردازند.

• روند قهرمانی ناپایدار و عدم سرمایه‌گذاری در برخی رشته‌های ورزشی پایه و مدال‌آور

ورزش قهرمانی طی سال‌های پس از انقلاب به‌ویژه در حوزه ورزش بانوان رشد قابل توجهی یافت. اهتمام وزارت ورزش و جوانان، فدراسیون‌های مربوطه، کمیته ملی المپیک و تلاش ورزشکاران برای به اهتزاز درآوردن پرچم کشورمان با رعایت اصول اخلاقی و انقلابی و توجه به فرهنگ اسلامی در رقابت‌های جهانی و بین‌المللی ستودنی است. با وجود این، فراز و فرودهای ورزشی هرچند تا حدی طبیعی است، اما روند ناپایدار قهرمانی در برخی رشته‌ها، صرف منابع مالی از منظر هزینه بجای فایده و سرمایه‌گذاری اندک و کم‌رغبتی جوانان به برخی رشته‌های ورزشی مدال‌آور مانند دو و میدانی، شنا، تیراندازی ژیمناستیک و شمشیربازی موجب شده است تا آنچه در خور نظام بالنده جمهوری اسلامی ایران در میدانی علم و فناوری ایجاد شد در میدانی ورزشی تحقق نیابد. ازسوی دیگر، مشکلات مربوط به مدیریت فدراسیون‌ها از قبیل گماردن افراد دوشغله به سمت ریاست فدراسیون و طولانی شدن دوره سرپرستی برخی فدراسیون‌ها را می‌توان به‌عنوان عوامل مخمل توسعه ورزش قهرمانی کشور و بلکه

۱. گزارش عملکرد قانون برنامه پنجم توسعه در سال ۱۳۹۲، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور.

بحرانی برای ورزش قهرمانی به حساب آورد. هرچند، وزارت ورزش و جوانان با کمک سازمان بازرسی کل کشور تا حد زیادی مانع فراگیر شدن این موضوع شدند و با این حال، هنوز برخی از رؤسای فدراسیون‌ها خلاف قانون «ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل»^۱ در حال فعالیت می‌باشند. لذا، پیشنهاد می‌شود وزارت ورزش و جوانان و کمیته ملی المپیک با بازنگری در اختصاص اعتبار و منطق هزینه ایجاد شده به فایده ایجادشونده و الگوی برنامه‌ریزی از ورزش‌های پرتعداد به ورزش‌های پرمثال و همچنین اتخاذ رویه قانونی در مدیریت فدراسیون‌ها زمینه ارتقای جایگاه ایران اسلامی را در رقابت‌های بین‌المللی فراهم آورند که سودمندی این موفقیت ورزشی قطعاً در ارتقاء هویت ملی، ارزش‌های فرهنگی و حتی اهداف سیاسی اقتصادی متبلور خواهد شد.

• عدم نظارت دقیق بر اداره باشگاه‌های کوچک ورزشی

مصرف و استعمال برخی مکمل‌ها و داروهای نیروزا - که در برخی از باشگاه‌های ورزشی رشته‌های خاص به‌ویژه بدنسازی رواج یافته است - به دلیل عدم آگاهی دقیق ورزشکاران و نظارت ناکافی متصدیان امر مشکلی است که بی‌اعتمادی و نگرانی خانواده‌ها و در پی آن ممانعت فرزندان از حضور در این اماکن را موجب شده و ازسوی دیگر تندرستی و سلامت ورزشکاران را با خطر جدی مواجه می‌کند. به‌علاوه، افزایش هزینه استفاده از اماکن ورزشی، نبود تعرفه و نرخ‌نامه‌های منطقی و عدم نظارت دقیق بر موارد موجود موجب هرج‌ومرج و سوءاستفاده برخی از باشگاه‌داران و نیز کاهش مشارکت عموم مردم در فعالیت‌های ورزشی می‌شود. لذا، شایسته است، متصدیان امر، هم در صدور مجوز و هم بر نحوه عملکرد باشگاه‌های کوچک ورزشی نظارت بیشتری نمایند.

• عدم اهتمام کافی مسئولان ورزش به اجرای قوانین بالادست

در قوانین بالاسری و ازجمله قوانین برنامه‌های پنج‌ساله توسعه، همواره مواردی به تربیت بدنی و ورزش اختصاص می‌یابد که در صورت اجرای صحیح و دقیق در طول برنامه، بسیاری از مسائل و مشکلات ورزشی برطرف می‌شود. ولی تجارب چند برنامه اخیر، بیانگر آن است که تمامی این قوانین به‌صورت کامل اجرا نشده است که از آن جمله می‌توان به بند «ز» ماده (۱۱۷) قانون برنامه چهارم توسعه اشاره داشت که طبق آن باید صد درصد (۱۰۰٪) فعالیت‌های اجرایی و تأمین منابع ورزش حرفه‌ای، با عاملیت بخش‌های خصوصی و تعاونی و باشگاه‌ها صورت می‌گرفت یا آنکه در این برنامه تکلیف شده بود تا زمین‌های با کاربری کشاورزی با شرایطی به بخش تعاونی و خصوصی و سازمان تربیت بدنی وقت واگذار گردد که عملکرد مناسبی نداشته است. ایجاد زیرساخت‌های مناسب ورزشی برای روستاییان، همکاری وزارت ورزش و جوانان برای در اختیار قرار دادن اماکن متعلقه برای استفاده

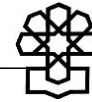
۱. مصوب ۱۳۷۳/۱۰/۱۱ و الحاقیه این قانون مصوب جلسه علنی ششم مرداد یک‌هزار و هشتادوهفت مجلس شورای اسلامی که در جلسه مجمع تشخیص مصلحت نظام مورخ ۱۳۸۸/۴/۲۰ موافق مصلحت نظام تشخیص داده شده است.

دانش‌آموزان و عدم پرداخت هرگونه هزینه از بودجه عمومی برای ورزش حرفه‌ای از جمله مفاد احکام برنامه پنجم توسعه بود که در اجرای آن مطلوب برنامه حاصل نشد. باید متذکر شد که اقدامات و فعالیت‌هایی برحسب اعتبارات مالی و امکانات موجود صورت گرفت. از جمله دلایل عدم توفیق در این زمینه عبارتند از: مناسب نبودن بستر ورزشی کشور به لحاظ قانونی و اقتصادی برای تحقق بخشیدن برخی احکام، عدم اختصاص بودجه کافی، سلیقه‌ای عمل کردن مسئولان در اجرای دقیق مفاد حکم مربوطه و نیز مبهم بودن برخی مواد قانونی. ضروری است اولاً در تدوین و تصویب این گونه قوانین سایر ابعاد مرتبط با ورزش کشور در نظر گرفته شود و در ثانی مسئولان امر به‌ویژه نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی بر حسن اجرای قوانین مربوطه نظارت و پیگیری بیشتری نمایند.

• نامناسب بودن وضعیت زیرساخت‌های ورزشی کشور

سرانه فضای ورزشی کشور حدود ۰/۶ مترمربع (۶۰ سانتیمتر مربع) می‌باشد.^۱ از این میزان حدود ۴۶ سانتیمتر به فضای روباز و تنها ۱۴ سانتیمتر به فضای سرپوشیده اختصاص دارد. سهم بخش خصوصی از میزان کل سرانه موجود حدود ۷ درصد (۴ سانتیمتر مربع)، سهم وزارت ورزش و جوانان تقریباً ۶۸ درصد (۴۲ سانتیمتر مربع) و سایر بخش‌های دولتی حدود ۲۶ درصد (۱۵ سانتیمتر مربع) می‌باشد.^۲ براساس این داده‌ها، اولاً با میزان سرانه مطلوب برخی کشورهای فعال در حوزه ورزش (حدود ۲ تا ۸ متر مربع) و حتی هدف برنامه چهارم توسعه (۱ متر مربع) فاصله بسیار وجود دارد و در ثانی بخش زیادی از فضای ورزشی کشور به‌ویژه در مناطق روستایی را اماکن ورزشی روباز تشکیل داده‌اند. با توجه به شرایط اقلیمی کشور و وضعیت فرهنگی - مذهبی حاکم بر جامعه قطعاً در بازه زمانی زیادی از سال قابل استفاده نیستند و همچنین قشر وسیعی از جامعه (بانوان و معلولین و جانبازان) نمی‌توانند از این گونه اماکن بهره‌مند باشند. ازسوی دیگر، بخش خصوصی در این باره چندان که باید نتوانسته همپای وزارت ورزش و جوانان و سایر بخش‌های دولتی در راستای تأمین نیازهای ورزشی جامعه موفق عمل کند. هر چند، در احکام برنامه‌های پنج‌ساله توسعه وزارت جهاد کشاورزی مکلف شد برای احداث و توسعه اماکن و فضاهای ورزشی با بخش دولتی و خصوصی همکاری نماید و نیز ماده (۱۳۴) قانون مالیات‌های مستقیم این‌گونه اماکن را از پرداخت مالیات معاف نمود، اما به نظر می‌رسد این موارد اگرچه لازم، اما کافی نیستند. لذا، ضرورت دارد دولت و مجلس شورای اسلامی با تدوین و تصویب و اجرای طرح‌های تشویقی برای فعالیت بخش خصوصی از جمله پرداخت تسهیلات مالی و بانکی جهت توسعه زیرساخت‌های ورزشی اقدام نمایند و یا در قوانین بودجه سنوایی اعتبار ویژه منظور گردد.

۱. برگرفته از شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی، نامه شماره ۹۴/۱۱۹۵۰ مورخ ۹۴/۸/۱۸.
۲. میزان درصد اعداد و ارقام گرد شده‌اند.

منابع و مآخذ

۱. قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.
۲. سیاست‌های کلی ابلاغی در حوزه «سلامت»، «مبارزه با مواد مخدر»، «اقتصاد مقاومتی» و برنامه ششم توسعه.
۳. سند تفصیلی برنامه ششم توسعه فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی.
۴. لایحه احکام لازم برای اجرای برنامه ششم توسعه.
۵. برنامه پنجم توسعه فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی.
۶. برنامه چهارم توسعه فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی.
۷. قانون مالیات‌های مستقیم.
۸. قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱).
۹. قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲).
۱۰. قانون کار جمهوری اسلامی ایران.
۱۱. گزارش عملکرد قانون برنامه پنجم توسعه، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست‌جمهوری.

شماره مسلسل: ۱۴۸۷۲

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: با نمایندگان مردم در مجلس دهم ۲۱. تربیت بدنی و ورزش

نام دفتر: مطالعات فرهنگی (گروه تربیت بدنی و ورزش)

تهیه و تدوین: صادق ستاری فرد

همکار: نرگس صادقی پور

ناظران علمی: سینا کلهر، ایوان مسعودی اصل

متقاضی: معاونت پژوهش‌های فرهنگی و اجتماعی

ویراستار تخصصی: _____

ویراستار ادبی: _____

واژه‌های کلیدی: _____

تاریخ انتشار: ۱۳۹۵/۳/۱۹